باسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس : **احکام ۳**	رشته : **علوم و معارف اسلامی**	تعدادصفحه: **۲**	ساعت شروع : **۱۰:۳۰ صبح**
دوازدهم	**تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۶**	**نام و نام خانوادگی :**	مدت آزمون : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه و بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد – دی ماه ۱۴۰۳			**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱	**اصطلاحات زیر را تعریف نمائید .** الف) دلیل اجتهادی ب) تقریر معصوم ج) شک لاحق د) منطوق	۲
۲	**صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمائید.** الف: علم درایه عهده دار بررسی تک تک راویان از جهت توثیق و تفسیق می باشد. ب: تهیه وسیله برای رفتن به حج یک مقدمه عقلی محسوب می شود. ج: جایگاه رجوع به ادله فقاهتی، شک به حکم واقعی است. د: علمای اصول معتقدند که جملات شرطیه در اغلب موارد، مفهوم مخالف ندارند.	۲
۳	**جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید.** الف: تفسیر آیات الاحکام یکی از اقسام تفسیر -------- می باشد. ب: اجماع از نظر اهل ---------- دلیل مستقلی به حساب نمی آید. ج: آن دسته از احکام عقلی حجت اند که برخاسته از ---------- یا ---------- باشند. د: ---------- زمانی جاری می شود که شک ما به مسأله ای حالت سابقه داشته باشد.	۲
۴	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** الف: راههای وصول سنت را نام ببرید. ب: اقسام الفاظ و ترکیب هایی که ظهور در شمولیت و کلیت دارند را بنویسید. ج: شباهت خبر متواتر و اجماع را بنویسید. د: تخییر در کجا جاری می شود؟	۲/۵
۵	**ارتباط دهید. (یک عبارت در ستون دوم اضافی می‌باشد.)** ستون ۱ / ستون ۲ الف: نماز / ۱. مقدمه ب: حجت ظاهری / ۲. ذی المقدمه ج: حجت باطنی / ۳. عقل د: وضو / ۴. پیامبران و امامان / ۵. کتاب	۱

باسمه تعالی

سوالات آزمون نهایی درس : **احکام ۳**	رشته : **علوم و معارف اسلامی**	تعدادصفحه: **۲**	ساعت شروع : **۱۰:۳۰ صبح**
دوازدهم	**تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۱۰/۱۶**	**نام و نام خانوادگی :**	مدت آزمون : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه و بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد – دی ماه ۱۴۰۳			**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۶	**خدمات شیخ طوسی به رشد و ارتقای فقه چه بود؟ (ذکر ۴ مورد)**	۱
۷	**حکم ظاهری چگونه حکمی است؟ توضیح دهید که چه زمانی از آن استفاده می شود؟**	۱
۸	**دو مورد از شرایط مفهوم دار بودن جمله شرطیه چیست؟**	۰/۵
۹	**قید متصل را با ذکر مثال توضیح دهید.**	۱
۱۰	**اجماع منقول را توضیح دهید.**	۱/۵
۱۱	**تلازم میان نهی و بطلان را توضیح دهید.**	۱
۱۲	**قاعده ملازمه را تعریف کنید.**	۱
۱۳	**قاعده قبح عقاب بلا بیان را توضیح دهید.**	۱
۱۴	**هر یک از موارد زیر محل جریان کدام اصل عملی است؟** **الف: وقتی مکلف هیچ راهی برای تعیین قبله ندارد.** **ب: اگر شک کنیم که عصاره انگوری که به جوش آمده حلال است یا حرام و دلیل اجتهادی برای آن نیابیم.** **ج: هر گاه درباره از بین رفتن عدالت امام جماعت شک کنیم.**	۱/۵
۱۵	**تطبیق فقهی** **از عبارت"وَ لا تَأکُلوا مِمّا لَم یُذکَر اسمُ الله عَلیه" چه پیامی را می توان استنباط کرد؟**	۱
	" موفق و مؤیّد باشید. "	جمع نمره ۲۰
	صفحه ۲ از ۲	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: **احکام ۳**		رشته : **علوم و معارف اسلامی**
دوازدهم	تاریخ آزمون : **۱۴۰۳ /۱۰/۱۶**	ساعت شروع : **۱۰:۳۰ صبح**	مدت آزمون : **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه و بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد – دی ماه ۱۴۰۳		**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon. medu.ir**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) منبع و مصدر حکم واقعی را دلیل اجتهادی می گویند. (۰/۵ نمره) ب) اعمالی هست که مسلمانان و مؤمنان در برابر معصوم انجام دادند و معصوم آن عمل را تایید کردند. (۰/۵ نمره) ج) باید پس از یقین سابق، برای مکلّف نسبت به بقای متیقّن، شک ایجاد شود. (۰/۵ نمره) د) چیزی که از ظاهر کلام فهمیده می شود. (۰/۵ نمره)	۲
۲	الف) غلط ب) صحیح ج) صحیح د) غلط (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۳	الف: تفسیر موضوعی ب: شیعه ج: عقل سلیم یا عقل فطری د: استصحاب (هر مورد ۰/۵ نمره)	۲
۴	الف: خبر مقطوع الصدور، خبر غیر مقطوع الصدور (۰/۵ نمره) ب: الفاظ عام و الفاظ مطلق (۰/۵ نمره) ج: هر دو راه رسیدن به سنت هستند (۰/۵ نمره) د: گاهی شک میان وجوب و حرمت است. در اینجا نه امکان جمع میان دو عمل است نه امکان ترجیح یکی بر دیگری و آن در جایی است که شک مکلف میان حرمت و وجوب باشد. در چنین وضعیتی اصل تخییر جاری می شود و مکلف میان انجام یا ترک عمل مخیر است. (۱ نمره)	۲/۵
۵	الف) ۲ ب) ۴ ج) ۳ د)۱ (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۶	موسّس حوزه علمیه نجف، مؤلّف دو کتاب از کتب اربعه، مؤلّف سه کتاب از کتب اولیه رجالی، تربیت کننده صدها فقیه شیعه و سنی و...(ذکر ۴ مورد از موارد مطرح شده در صفحه ۲۰ کافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۱
۷	گاهی فقیه در منابع فقه به حکم واقعی دست پیدا نمی کند و نمی تواند برای حکم آن دلیلی بیابد. از این رو در حالت شک قرار می گیرد بنابراین برای این که مکلفین در مقام عمل سرگردان نمانند شارع مقدس برای آنان حکم دیگری را پیش بینی کرده که به آن حکم ظاهری می گویند. حکم ظاهری حکمی است که برای هنگام جهل به حکم واقعی در نظر گرفته شده است. (۱ نمره)	۱
۸	میان شرط و جواب ملازمه برقرار باشد. جواب متوقف و مترتب بر وجود شرط باشد. سببیّت شرط برای جواب انحصاری باشد. (ذکر دو مورد کافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	۰/۵
۹	متصل قیدی است که همراه همان جمله بیان کننده مطلق میاید همچون صل مع الطهاره که قید مع الطهاره متصل به صل آمده و اطلاق آن را مقید به طهارت کرده است. (۱ نمره)	۱
۱۰	در این نوع از اجماع فقیه شخصا فتاوای مجمعین را ندیده بلکه فقیه دیگری که اجماع را تحصیل کرده وجود چنین اجماعی را نقل کرده است و او به استناد این اجماع نقل شده فتوا می دهد. اکثر فقها به اجماع های نقل شده از فقیهان متقدم اعتماد می کنند. (۱/۵ نمره)	۱/۵
۱۱	اگر نهی شرعی به عملی تعلق گرفت لازمه آن علاوه بر حرمت که از ظاهر نهی فهمیده می شود بطلان و فساد آن عمل است.	۱
۱۲	هرآنچه عقل به آن حکم کند شرع نیز به همان حکم می کند.	۱
۱۳	عقل حکم می کند که اگر قانون گذار بنده ای را برای ارتکاب عملی که وجوب یا حرمتی برایش بیان نشده است عقاب کند فعلی قبیح انجام داده است و از حکیم چنین قیدی سر نمی زند و این دلیل به صورت قاعده ای در آمده است که به آن قاعده قبح عقاب بلا بیان می گویند.	۱
۱۴	الف: احتیاط ب: برائت ج: استصحاب (هر مورد ۰/۵ نمره)	۱/۵
۱۵	خوردن حیوانی که به دست غیر مسلمان ذبح شده حرام است چون هنگام ذبح کردن نام خدا را بر زبان نمی آورد.	۱